

- فارسی، ایران آباد، ج ۱، ش ۷: ۳۳-۳۸.
 - شهر آشوب، کتاب هفته،
 ش ۹۰: ۸۶-۱۰۴.
 - بررسی سبکهای نشر فارسی، کتاب
 هفته، ش ۳۰: ۱۵۲-۱۵۸.
 - سخنی چند درباره سبکهای زبان
 فارسی، کتاب هفته، ش ۲۷: ۱۴۰-۱۴۸.
 - معرفی کتاب تاریخ تذکره های فارسی
 [از احمد گلچین معانی]، راهنمای کتاب،
 ۱۳: ۴۵: ۴۱۲ و ۶۱۷-۶۲۳.
 - زبان فارسی را چگونه باید آموخت،
 هفت هنر، ش ۲ (بهار ۱۳۴۹):
 ۱۷-۱۰ و ۶۴.
 - درباره رسم الخط فارسی، هفت هنر،
 ش ۲: ۳-۱۳.
 - فرهنگ پیشه ها و راهنماییهای برای
 تدوین آن، هفت هنر، ش ۴: ۴۴-۵۳.
 - ادب و ارزیابی و تأثیر و دخالت آن در
 انتقال میراثهای فرهنگی تاریخ تحول علوم در
 ایران، تهران: ۱۳۵۰، ص ۱۰۵-۱۳۱.
 - اصول و شرایط نقد چیست؟ تلاش،
 ش ۵: ۲۸-۳۲.
 - ترغیب به مطالعه و رهبری دانش آموزان
 به درست نوشتن و درست بیان کردن،
 سخن، ۱۷: ۶۲۸-۶۳۶ و ۷۵۰-۷۵۸.
 - قصیده، قدیمیترین قالب شعر فارسی،
 تلاش، ۲۳: ۳۹-۳۴.
 - زبان سعدی و پیوند آن با زندگی،
 نگین، ش ۷۲: ۱۱-۱۴ و ۵۹-۶۰.
 - در شرح حال ارباب معرکه [از
 فتوت نامه کاشفی]، سخن،
 ش ۲۰: ۵۸۲-۵۹۵.
 - تفسیر خواجه عبدالله انصاری، ادبیات
 تربیت معلم، ج ۱ (۱۳۵۷) ش ۴: ۸۰-۹۵.
 - یادداشتی درباره نقد کتاب اصطلاحات
 دیوانی [از حسن انوری]، مجله دانشکده
 ادبیات تربیت معلم، ش ۶ (۱۳۵۸): ۹۱.
 - خانواده و انتقال میراث و سنهای
 فرهنگی، فرهنگ و زندگی، ش ۱۶ (پاییز
 ۱۳۵۳): ۴۶-۵۷.
 - اصول فتوت از نظر مولانا حسین واعظ
 کاشفی، نخستین کنگره تحقیقات ایرانی،
 ج ۳: ۲۱۰-۲۲۲.
 - زبان و ادب فارسی و میزان و معیار
 آموزش هریک از آنها در تحصیلات
 دانشگاهی، آموزش زبان، تهران: ۱۳۵۲،
 ص ۱۸۷-۲۰۱ و یغما، ش ۲۸: ۲۸۱-۲۸۷ و
 ۳۳۱-۳۳۵.
 - ادب و ارزیابی تأثیر و دخالت آن در
 انتقال میراثهای فرهنگی تاریخ تحول علوم در
 ایران، تهران: ۱۳۵۰، ص ۱۰۵-۱۳۱.
 - اصول و شرایط نقد چیست؟ تلاش،
 ش ۵: ۲۸-۳۲.
 - ترغیب به مطالعه و رهبری دانش آموزان
 به درست نوشتن و درست بیان کردن،
 سخن، ۱۷: ۶۲۸-۶۳۶ و ۷۵۰-۷۵۸.
 - قصیده، قدیمیترین قالب شعر فارسی،
 تلاش، ۲۳: ۳۹-۳۴.
 - زبان سعدی و پیوند آن با زندگی،
 نگین، ش ۷۲: ۱۱-۱۴ و ۵۹-۶۰.
 - در شرح حال ارباب معرکه [از
 فتوت نامه کاشفی]، سخن،
 ش ۲۰: ۵۸۲-۵۹۵.
 - تفسیر خواجه عبدالله انصاری، ادبیات
 تربیت معلم، ج ۱ (۱۳۵۷) ش ۴: ۸۰-۹۵.
 - یادداشتی درباره نقد کتاب اصطلاحات
 دیوانی [از حسن انوری]، مجله دانشکده
 ادبیات تربیت معلم، ش ۶ (۱۳۵۸): ۹۱.
 - خانواده و انتقال میراث و سنهای
 فرهنگی، فرهنگ و زندگی، ش ۱۶ (پاییز
 ۱۳۵۳): ۴۶-۵۷.
 - اصول فتوت از نظر مولانا حسین واعظ
 کاشفی، نخستین کنگره تحقیقات ایرانی،
 ج ۳: ۲۱۰-۲۲۲.
 - زبان و ادب فارسی و میزان و معیار
 آموزش هریک از آنها در تحصیلات
 دانشگاهی، آموزش زبان، تهران: ۱۳۵۲،
 ص ۱۸۷-۲۰۱ و یغما، ش ۲۸: ۲۸۱-۲۸۷ و
 ۳۳۱-۳۳۵.
 - ادب و ارزیابی تأثیر و دخالت آن در
 انتقال میراثهای فرهنگی تاریخ تحول علوم در
 ایران، تهران: ۱۳۵۰، ص ۱۰۵-۱۳۱.
 - اصول و شرایط نقد چیست؟ تلاش،
 ش ۵: ۲۸-۳۲.
 - ترغیب به مطالعه و رهبری دانش آموزان
 به درست نوشتن و درست بیان کردن،
 سخن، ۱۷: ۶۲۸-۶۳۶ و ۷۵۰-۷۵۸.
 - قصیده، قدیمیترین قالب شعر فارسی،
 تلاش، ۲۳: ۳۹-۳۴.
 - زبان سعدی و پیوند آن با زندگی،
 نگین، ش ۷۲: ۱۱-۱۴ و ۵۹-۶۰.
 - در شرح حال ارباب معرکه [از
 فتوت نامه کاشفی]، سخن،
 ش ۲۰: ۵۸۲-۵۹۵.
 - تفسیر خواجه عبدالله انصاری، ادبیات
 تربیت معلم، ج ۱ (۱۳۵۷) ش ۴: ۸۰-۹۵.
 - یادداشتی درباره نقد کتاب اصطلاحات
 دیوانی [از حسن انوری]، مجله دانشکده
 ادبیات تربیت معلم، ش ۶ (۱۳۵۸): ۹۱.
 - خانواده و انتقال میراث و سنهای
 فرهنگی، فرهنگ و زندگی، ش ۱۶ (پاییز
 ۱۳۵۳): ۴۶-۵۷.
 - اصول فتوت از نظر مولانا حسین واعظ
 کاشفی، نخستین کنگره تحقیقات ایرانی،
 ج ۳: ۲۱۰-۲۲۲.
 - زبان و ادب فارسی و میزان و معیار
 آموزش هریک از آنها در تحصیلات
 دانشگاهی، آموزش زبان، تهران: ۱۳۵۲،
 ص ۱۸۷-۲۰۱ و یغما، ش ۲۸: ۲۸۱-۲۸۷ و
 ۳۳۱-۳۳۵.

**

فرهنگی

معرفی برگزیدگان کتاب سال

می گذرد.

رئیس جمهور با تأکید بر نقش فرهنگ
 مکتوب در پیشرفت و توسعه جوامع افزود:
 اگر تاریخ جامعه ای مورد بررسی قرار گیرد،
 معلوم می شود هیچ عامل پایداری به اندازه
 این عامل مهم در حرکت و تکامل بشر مؤثر
 نبوده است، ما اگر عملاً به این حرف پایبند
 بشویم و جامعه را به این سمت سوق دهیم
 مطمئناً پایگاه تکامل را تقویت کرده ایم.
 وی گفت: در این میان یکی از بخشهای

مراسم سیزدهمین دوره معرفی کتاب
 سال و سومین دوره اهداء جایزه جهانی کتاب
 سال جمهوری اسلامی ایران با حضور رئیس
 جمهور و جمعی از محققان و مؤلفان در تالار
 وحدت برگزار شد.

رئیس جمهور طی سخنانی در این مراسم
 از زحمات پدیدآورندگان کتاب و خادمین
 نشر تجلیل کرد و گفت: من عمیقاً معتقدم که
 راه کمال جامعه ما از مسیر تشویق علم و فن به
 خصوص مؤلفان و دانشمندان نوآور و خلاق

بازرزش ما تربیت محققان و مؤلفان
 عالی قدری است که اندوخته های خود را در
 اختیار دیگران بگذارند و برنامه امروز تجلیل
 از آنان در همین زمینه است که من این تجلیل
 را کافی نمی دانم و با برنامه هایی که داریم،
 مسایل مادی سدی برای آنان در این بخش
 نخواهد بود.

آقای هاشمی رفسنجانی سپس جوایز
 برگزیدگان سیزدهمین دوره معرفی کتاب
 سال و سومین دوره اهداء جایزه جهانی

کشورها برگزار گردید، مؤلفین و مترجمین بیست و سه کتاب در زمینه های مختلف مورد تشویق قرار گرفتند.

همچنین جایزه جهانی کتاب سال از میان ۱۲۶۷ عنوان که در حوزه اسلامشناسی، ایرانشناسی به زبانهای عربی، اردو، ترکی، انگلیسی، فرانسوی و آلمانی در سال میلادی گذشته انتشار یافته بود به کتاب «گزیده های زادسپرم» تعلق گرفت.

این کتاب دانشنامه ای دینی است به زبان فارسی میانه (پهلوی) که آن را زادسپرم موبد سیرجان در قرن سوم هجری قمری تدوین کرده است و آقای دکتر احمد تفضلی با همکاری اعضای یک موسسه فرانسوی آن را تصحیح و آماده چاپ کرده است.

الکتریکی پیشرفته، تألیف حسین محسنی. ۹- تحلیل سازه ها، تألیف محسن تهرانی زاده. ۱۰- رودخانه های ایران، تألیف یدالله افشین. ۱۱- تاریخ موسیقی ایران، تألیف حسن مشحون ۱۲- نظریه ادبیات، ترجمه ضیاء موحد. ۱۳- از سعدی تا آراگون (تأثیر ادبیات فارسی در ادبیات فرانسه)، تألیف جواد حدیدی. ۱۴- جامع التواریخ، تصحیح و تحشیه محمد روشن و مصطفی موسوی. ۱۵- دیدگاههای نو در جغرافیای شهری، تألیف حسین شکونی.

لازم به ذکر است که در این مراسم که با حضور جمع زیادی از مؤلفان، مترجمین، ناشران، شخصیتهای فرهنگی و سیاسی کشور نمایندگان فرهنگی و سیاسی سایر

کتاب سال جمهوری اسلامی را به آنان اهدا کرد.

کتابهای برگزیده سیزدهمین دوره کتاب سال بدین قرارند: ۱- دایرةالمعارف تشیع، کار گروهی موسسه دایرةالمعارف تشیع. ۲- معاجم حدیث شیعه تألیف علیرضا برازش. ۳- المعجم المفهرس لالفاظ احادیث بحار الانوار، کار گروهی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. ۴- ملحقات الاحقاق، تألیف آیت الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی. ۵- فرهنگ یاریگری در ایران، تألیف مرتضی فرهادی. ۶- کورموفیت های ایران (سیستماتیک گیاهی)، تألیف احمد قهرمان. ۷- کروماتوگرافی و طیف سنجی، تألیف عباس شفیعی. ۸- مهندسی فشار قوی

نخستین نمایشگاه تخصصی کتاب کودک و نوجوان افتتاح شد

کودکان است. به گفته توکل در بخش داخلی نمایشگاه ۲۵۷۵ عنوان کتابهای منتشره موجود در بازار کتاب که تاریخ انتشار آنها بین ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۴ هستند، به نمایش گذاشته شده است. و ۶۰ افزود: در بخش خارجی نمایشگاه نود ناشر از هفده کشور جهان بیش از ۱۸۰۰ عنوان کتاب را عرضه کرده اند و در بخش ویژه نمایشگاه آثاری از ۴۱۲ تصویر، ۱۱۵۳ نویسنده و مترجم و ۲۲۱ ناشر و ۱۹۶ عنوان کتابهای برگزیده ایرانی گردآوری شده اند.

مسئول روابط عمومی نخستین نمایشگاه تخصصی کتاب کودک گفت: این نمایشگاه ویژه افراد بالاتر از پانزده سال است و آثار نمایشگاه در آینده در معرض دید علاقه مندان قرار می گیرند.

در کنار نمایشگاه تخصصی کتاب کودک و نوجوان میزگردهای تخصصی با حضور تصویرگران، نویسندگان و ناشران برگزار شد.

سطح آگاهی و اطلاعات بیشتری خواهیم داشت.

وی با اشاره به فعالیتهای گسترده جمهوری اسلامی ایران برای کتاب کودک در بعد از پیروزی انقلاب و انجام تلاشهایی در زمینه تصویرگری، صفحه آرایی و دیگر زمینه های ویژه نشر کتاب کودک اظهار امیدواری کرد که نظام صحیح اطلاع رسانی در شهر کتاب بتواند به آن کمک کند و ارتباط ناشران و نویسندگان را فراهم کند.

دکتر حبیبی تأکید کرد: کودکان نسلی هستند که آینده کشور را باید اداره کنند و بنابراین باید برای آنان بهترین خوراکیهای فکری را تأمین کرده و این نمایشگاه ابتکار خوبی داشته که با کودکان و نوجوانان آغاز کرده است.

در این مراسم محمدرضا توکل مدیر انجمن فرهنگی ناشران کتاب کودک و نوجوان گفت: این نمایشگاه در سه بخش داخل، ویژه و خارجی برگزار شده است و هدف از برپایی آن ایجاد محیط ارتباط بین دست اندرکاران تولید و نشر کتاب

در مراسم افتتاح این نمایشگاه تخصصی که در آن شهردار تهران، رئیس کتابخانه ملی ایران، معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، گروهی از نویسندگان، تصویرگران و ناشران کتاب کودک و شخصیتهای فرهنگی و هنری حضور داشتند، معاون اول رئیس جمهوری اظهار امیدواری کرد مکانی که برای شهر کتاب اختصاص داده شده توسعه یابد و امکان فعالیت بیشتری فراهم شود. وی افزود: ما در بسیاری از زمینه ها دارای کاستیهای اطلاعاتی هستیم و از چیزهای اطراف خود آگاهی چندانی نداریم و شهر کتاب، اطلاعاتی را که در خصوص نشر وجود دارد در اختیار پژوهندگان قرار می دهد.

معاون اول رئیس جمهوری افزود: نظام اطلاع رسانی در کشور درست نبوده و نیست و حتی مترجمان برگزیده کتاب برای ترجمه کتابها به صورت برخوردی می نگرند و بنابراین اگر مهمترین کتابها به زبانهای مهم دنیا مورد استفاده مترجمان در اختیار قرار گیرد انتخاب کتاب آسانتر صورت می گیرد و

دایرةالمعارف وازگان قرآنی به دو زبان فارسی و انگلیسی از سوی گروهی از محققان و استادان حوزه و دانشگاه در دفتر تبلیغات اسلامی مشهد در دست تهیه است.

مسئولان این طرح با حضور در سومین نمایشگاه قرآن به ارائه توضیحاتی پیرامون این طرح که پس از پایان مورد استفاده مترجمان و پژوهشگران علوم قرآنی قرار خواهد گرفت، پرداختند.

خانم شهره شاهسوندی استاد دانشگاه و مجری بخش زبان انگلیسی این طرح گفت: در این پروژه، واژه، تلفظ به زبان عربی، نوع کلمه، ریشه لغت و وجوه معنایی هر واژه پس از

با تلاش فاضلا و اندیشمندان و استادان ایرانی، تفسیر قرآن کریم، به زبان انگلیسی در اصفهان انتشار یافت. این تفسیر حاصل زحمات سه ساله جمعی از فضیای حوزه علمیه اصفهان و استادان

تلوین دایرةالمعارف بزرگ وازگان قرآنی

تجزیه و تحلیل در قالب معادل انگلیسی و نیز شاهدهی از قرآن با ذکر آیه و سوره ارائه شده است.

وی افزود: ترکیب کلمات با هم و با واژه‌هایی که همایی دارند، اگر از لحاظ ترتیب یا معنا اهمیت داشته باشد یا مرجع خاص در آیات داشته باشد، ذکر شده و متضاد و مترادف واژه‌ها نیز به صورت شبکه‌واژگانی در قرآن، ارائه شده است. حجت الاسلام صدر مسؤول بخش فارسی دایرةالمعارف نیز با اشاره به تفاوت این طرح با قاموس قرآن و سایر کتب مشابه گفت: این طرح متکی به منابع تفسیری و لغوی است و تمام وجوه معنایی یک واژه استخراج شده و توضیحاتی نیز که

تفسیر قرآن کریم در اصفهان به زبان انگلیسی

دانشگاه اصفهان است که با تلاش مرکز تحقیقات علمی و دینی امیرالمؤمنین انجام شده است. مسؤول این مرکز تحقیقی گفت: این تفسیر پانزده جلد است که تاکنون جلد اول و دوم آن چاپ شده و مورد استقبال

افتتاح نمایشگاه برگهای زرین قرآن کریم در زاگرب

جوانان مسلمان کرواسی به مناسبت ماه مبارک رمضان ترتیب داده شد. سفیر کشورمان طی سخنانی افتتاحیه این نمایشگاه ضمن ابراز خرسندی از برگزاری این نمایشگاه در ماه مبارک رمضان، ماه نزول قرآن اظهار

نمایشگاه نقاشی خط قرآن کریم حاوی ۵۰ اثر ارزشمند تحت عنوان برگهای زرین قرآن مجید در محل سالن مسجد زاگرب رسماً افتتاح شد. این نمایشگاه به همت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و با همکاری باشگاه

برپایی نمایشگاه بزرگ قرآن کریم

چاپی نفیس به تماشا نهاده شد؛ اجرای برنامه‌های محفل انس با قرآن، برپایی سخنرانی علمی توسط اساتیدی چون، حجة الاسلام عمید زنجانی، محمداقرا حجتی، بهاءالدین خرمشاهی، آیت الله

سومین نمایشگاه بزرگ قرآن کریم در ساختمان شماره دو مجلس شورای اسلامی برپا شد. در این نمایشگاه که با همکاری پنجاه کتابخانه و مؤسسه فرهنگی برگزار گردید صدها جلد قرآن خطی و

افتتاح کتابخانه تخصصی و بانک اطلاعات حدیث

در شماره پیشین خیر افتتاح مؤسسه فرهنگی دارالحدیث به اطلاع جستجوگران معارف اسلامی رسید (۱۱۶/۳۵). اکنون کتابخانه تخصصی و بانک اطلاعات حدیث این مؤسسه، با بیش از

بار معرفتی دارد در آن گنجینه شده است. وی افزود: وجوه معنایی مورد استفاده از دو منبع لغوی و تفسیری از منابع تفسیری شیعه و سنی استخراج شده است.

خانم شاهسوندی که پیشنهاددهنده اصلی این طرح نیز هست، اظهار داشت: در این طرح وجوه معنایی مختلف یک واژه در ترجمه‌هایی که از قرآن کریم صورت گرفته، رعایت شده است و لذا در این طرح سعی شده است واژه‌ها به مؤلفه‌های خود تجزیه شود و معادلیابی با استفاده از آیات قرآن و نیز معنای مجازی واژه‌ها در اختیار پژوهشگران قرار گیرد.

مسلمانان سراسر جهان قرار گرفته است. گفتنی است که تفسیر قرآن مجید به زبان اسپانیولی نیز در دست تهیه است و بزودی انتشار خواهد یافت.

امیدواری کرد همه مسلمانان جهان با رهنمود گرفتن از آیات قرآنی از دستورات ارزشمند آن تبعیت کنند. وی مجموعه عرضه شده در این نمایشگاه را یکی از کارهای ارزشمند قرآنی نامید.

خزعلی و معرفت و نمایش آثار هنری قرآنی از دیگر فعالیتهای سومین نمایشگاه قرآن است. این نمایشگاه به ارائه خدمات رایانه‌ای نیز می‌پردازد.

ده هزار جلد کتاب و امکانات گسترده اطلاع رسانی در موضوعات مختلف حدیثی، آماده ارائه خدمات به پژوهشگران و مراکز پژوهشی است.

فهرست موضوعی

سال ششم

- نمایه حاضر شامل نام نویسندگان، عنوان مقاله ها، شماره مجله و شماره صفحه است. این نمایه براساس ترتیب سرفصلهای مجله تنظیم شده است. نخستین شماره در برابر هر مدخل، شماره مجله و شماره دوم، شماره صفحه است.
- سر مقاله**
- آینه پژوهش. در آستانه ششمین سال. ۲:۳۱
 آینه پژوهش. ... واینک حوزه. ۲:۳۵
 آینه پژوهش. امام و نگاهی دیگر به مبانی استنباط. ۲:۳۶
- مقاله**
- آینه پژوهش. سید جمال الدین اسدآبادی و مطبوعات. ۲:۳۴
 اسفندیاری، محمد. حشوق بیخ. ۵:۳۱
 اسفندیاری، محمد. از بهر خدا منویس! (نویسندگی در روزگار ما). ۲:۳۳
 اسفندیاری، محمد. آیین تدوین کتابشناسی. ۴:۳۵
 سلیمانی رحیمی، امیر. علم اصول نحو. ۶:۳۴
 سلطانی، محمدعلی. حکم فقهی کتب ضاله در گذر زمان. ۲۶:۳۶
 مهریزی، مهدی. نگاهی تاریخی به مسأله فقه و زمان. ۴:۳۶
 نجدی، احمد جاسم / اسلامی، سیدحسن. برخی اصطلاحات تألیف ادبی در میان مسلمانان. ۲:۳۲
- نقد و معرفی کتاب**
- ابطحی، سید محمدعلی. معرفی و بررسی کتاب الشیعه فی مصر. ۴۰:۳۲
 استادی، رضا. سخنی درباره الاخبار الدخیله علامه (محقق) شوشتری. ۹:۳۳
 استادی، رضا. حاشیه رسایل شیخ انصاری (ره). ۶۳:۳۶